

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-730-163(20)/12/KBO/BB

Warszawa, dnia 25 marca 2013 r.

DECYZJA DNR-2/48/2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz art. 40j ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935 ze zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po rozpatrzeniu odwołania JAPI TOYS Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi od decyzji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 30 stycznia 2013 r., nakładającej na ww. przedsiębiorcę obowiązek uiszczenia opłaty za przeprowadzone badania laboratoryjne próbki podstawowej i próbki kontrolnej zabawki autko pchacz, NO. 0312, kod EAN 1263191546002, w łącznej kwocie 585,00 zł (pięćset osiemdziesiąt pięć złotych), utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w JAPI TOYS Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi, stwierdzili w ofercie handlowej zabawkę autko pchacz, NO. 0312, kod EAN 1263191546002, zakupioną na podstawie faktury nr XBPL007110303D264 z dnia 2 marca 2011 r. od HANG WING PLASTIC INDUSTRY CO., LIMITED, PU MEI INDUSTRIAL DISTRICT, CHENGHAI, GUANGDONG, CHINA.

Przedmiotowy wyrób to zabawka do pchania o kształcie auta w całości wykonana z twardego tworzywa sztucznego. Koła o średnicy ok. 40 mm osadzone są na metalowych osiach o średnicy ok. 3,5 mm. Na dachu i z tyłu samochód ma zamocowane imitacje światełek. Auto ma naklejone liczne papierowe, laminowane folią nalepki. Podczas jazdy zabawka wydaje piszcący dźwięk oraz porusza oczami. Zabawka posiada drążek do popychania o długości ok. 480 mm, złożony z dwóch części połączonych walcowatym łącznikiem i zakończony uchwytem. Drążek wymaga montażu.

Opakowanie zabawki to przezroczysta bezbarwna torebka foliowa o obwodzie otworu 534 mm, zamknięta tekturą zgiętą w pół i zszytą metalowymi zszywkami. Na tekturce zamykającej opakowanie wydrukowano m. in. znak CE, znak graficzny ostrzegawczy dotyczący wieku (0-3), „item no. 0312”. Ponadto, na etykietce zamieszczono następujące napisy: „importer: JAPI TOYS Sp. z o. o. 93-424 Łódź, ul. Przestrzenna 80e; wyprodukowano w Chinach; Nieodpowiednia dla dzieci w wieku poniżej 3 lat. Uwaga! Może zawierać małe elementy. Uwaga! Opakowanie należy zachować w celach informacyjnych, jak również do ewentualnej reklamacji”, znak CE; znak graficzny ostrzegawczy dotyczący wieku (0-3); „autko pchacz, kod kreskowy 1263191546002”.

Zgodnie z raportem PKN-CEN/CR 14379 „Klasyfikacja zabawek. Wytyczne”, zabawki do pociągania i popychania o prostych kształtach, łatwe do trzymania i obsługi, przeznaczone są dla dzieci poniżej 36 miesięcy. W związku z tym, na zlecenie Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi, zabawkę poddano badaniom o surowszych parametrach, tj. jako przeznaczoną dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy.

W trakcie badań przeprowadzonych w Specjalistycznym Laboratorium Badania Zabawek z siedzibą w Lublinie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdzono, że przedmiotowa zabawka jest niezgodna z wymaganiami określonymi w punkcie 5.1 normy PN-EN 71-1:2011 „Bezpieczeństwo zabawek. Część 1: Właściwości mechaniczne i fizyczne”, ze względu na pojawienie się w wyniku badania małego elementu (umieszczone na dachu światełko), który mieści się całkowicie w cylindrze do badania małych części (sprawozdanie z badań Nr 74/2012 z 22 marca 2012 r.).

Koszt przedmiotowego badania zawarty w „koszcie przeprowadzonych badań laboratoryjnych nr 36/2012”, określony został na kwotę 216,41 zł, tj.: 216,00 zł.

Mając na uwadze wyniki przeprowadzonych badań laboratoryjnych zabawki *autko pchacz, NO. 0312, kod EAN 1263191546002*, kontrolowany skorzystał z przysługującego mu uprawnienia i zwrócił się do Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z wnioskiem o przebadanie próbki kontrolnej przedmiotowej zabawki.

Badania laboratoryjne próbki kontrolnej przeprowadzone w Laboratorium Mechanicznym Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji S.A. w Warszawie (sprawozdanie z badań nr BR-086/L-154/2012) potwierdziły, iż zabawka *autko pchacz, NO. 0312, kod EAN 1263191546002* nie spełnia wymagań określonych w pkt 5.1 ww. normy, z uwagi na pojawienie się wyniku badania małego elementu (umieszczone na dachu światełko), mieszczącego się w cylindrze do badania małych części. Koszt badania określony został w fakturze Nr 1028/BR/2012/FVW z dn. 21.05.2012 r. na kwotę 369,00 zł.

Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej uznał, iż przedmiotowa zabawka nie spełnia szczegółowych wymagań określonych w pkt 1.4.2. oraz 1.4.3. Załącznika Nr 1 „Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa” do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. z 2011 r. Nr 83, poz. 454), zwanego dalej „rozporządzeniem”, z uwagi na pojawienie się w wyniku badania małego elementu mieszczącego się całkowicie w cylindrze do badania małych części, który może zostać połknięty lub przedostać się do dróg oddechowych dziecka i stwarzać ryzyko uduszenia dziecka.

Pismem z dnia 3 stycznia 2013 r. Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej zawiadomił JAPI TOYS Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia wysokości opłaty związanej z badaniami laboratoryjnymi próbki podstawowej i próbki kontrolnej wyrobu - *autko pchacz, NO. 0312, kod EAN 1263191546002* oraz zobowiązania wprowadzającego wyrób do obrotu – JAPI TOYS Sp. z o.o. do poniesienia tej opłaty.

Decyzją z dnia 30 stycznia 2013 r. Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej, działając na podstawie art. 40j ust. 1 i 2 ustawy o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, nałożył na JAPI TOYS Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi obowiązek poniesienia opłat stanowiących koszt przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki podstawowej (216,00 zł) i próbki kontrolnej (369,00 zł) zabawki *autko pchacz, NO. 0312, kod EAN 1263191546002* w łącznej kwocie 585,00 zł.

W uzasadnieniu organ wskazał m.in. na negatywne wyniki badań laboratoryjnych próbki podstawowej, potwierdzone negatywnymi wynikami badań próbki kontrolnej.

W dniu 14 lutego 2013 r. strona wniosła odwołanie od decyzji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi z dnia 30 stycznia 2013 r. kwestionując wysokość kosztów badania próbki kontrolnej przedmiotowej zabawki, różniący się znacząco od wysokości kosztów badania próbki podstawowej, co w opinii skarżącej stanowi „*praktykę, która ma na celu zniechęcenie przedsiębiorcy do dokonywania ewentualnych kontreksperymentów w przyszłości*”. Według strony, koszty przeprowadzonych badań winny być takie same, z uwagi na ten sam przedmiot badania, jak i ten sam zakres wykonanych badań.

Strona zwróciła się ponadto o przedstawienie rachunków/faktur z obu jednostek badawczych.

Pismem z dnia 27 lutego 2013 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zawiadomił JAPI TOYS Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, że zgodnie z art. 10 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić stronie wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Z przedmiotowych uprawnień strona nie skorzystała.

W dniu 7 marca 2013 r. uwzględniając prośbę skarżącej zawartą w odwołaniu, jak również realizując uprawnienia strony, wynikające z art. 10 k.p.a., Prezes UOKiK przekazał stronie kopie dokumentów dotyczących kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych ww. zabawki, w postaci: „kosztu przeprowadzonych badań laboratoryjnych nr 36/2012” sporządzonego przez Specjalistyczne Laboratorium Badania Zabawek z siedzibą w Lublinie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz faktury VAT nr 1028/BR/2012/FVW z dnia 21.05.2012 r. wystawionej przez Laboratorium Mechanicznym Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji S.A. w Warszawie.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności przy uwzględnieniu negatywnych wyników badań laboratoryjnych zarówno próbki podstawowej, jak i próbki kontrolnej zabawki *autko pchacz, NO. 0312, kod EAN 1263191546002*, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podziela stanowisko Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej i uznaje nałożony na JAPI TOYS Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi (dalej: strona, skarżąca) obowiązek uiszczenia opłaty za przeprowadzone badania za zasadny.

Stosownie do art. 40j ust. 1 ustawy o systemie oceny zgodności, w przypadku stwierdzenia, że wyrób nie spełnia zasadniczych wymagań, opłaty związane z badaniami ponosi osoba, która wprowadziła wyrób do obrotu lub oddała go do użytku. W przypadku stwierdzenia, że wyrób spełnia zasadnicze wymagania, opłaty związane z badaniami ponosi Skarb Państwa (art. 40j ust. 4 ustawy o systemie oceny zgodności). Z powyższego wynika, że **osoba wprowadzająca wyrób do obrotu zawsze ponosi opłatę za badania laboratoryjne, jeśli zostanie stwierdzone, że wyrób nie spełnia zasadniczych wymagań.**

Bezsporne jest, iż w świetle przepisów ustawy o systemie oceny zgodności oraz przedłożonych przez stronę dowodów zakupu od chińskiego producenta, podmiotem wprowadzającym do obrotu przedmiotową zabawkę jest JAPI TOYS Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi jako importer.

Przeprowadzone w toku postępowania kontrolnego dwukrotne badania laboratoryjne wykazały, że przedmiotowa zabawka nie spełnia wymagań określonych w pkt 1.4.2. oraz 1.4.3. Załącznika Nr 1 „Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa” do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek.

Fakt niespełniania przez ww. wyrób zasadniczych wymagań potwierdzony dowodami z dokumentów, tj. sprawozdaniem z badań Nr 74/2012 z dn. 22.03.2012 r. sporządzonym przez Specjalistyczne Laboratorium Badania Zabawek z siedzibą w Lublinie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz sprawozdaniem z badań NR BR-086/L-154/2012 z dn. 14.05.2012 r. sporządzonym przez Laboratorium Mechaniczne Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji S.A. w Warszawie jest zatem bezsprzeczny, co z kolei implikuje konieczność obciążenia kosztami przeprowadzonych badań laboratoryjnych podmiotu, który wprowadził wyrób do obrotu.

Zgodnie z dyspozycją art. 40j ust. 2 ustawy o systemie oceny zgodności, określając wysokość opłaty za badanie organ powinien wziąć pod uwagę rodzaj badanego wyrobu, stopień skomplikowania oraz zakres badań. Wskazane przesłanki uwzględnione zostają również przez jednostkę badawczą wykonującą zleczone przez organ badanie i znajdują odzwierciedlenie w wysokości opłat, zawartych w kosztorysie bądź ujętych na fakturze VAT, co miało miejsce w niniejszej sprawie (koszt przeprowadzonych badań laboratoryjnych nr 36/2012, faktura VAT nr 1028/BR/2012/FVW z dnia 21.05.2012 r.).

W przypadku badań wykonywanych przez akredytowane laboratoria, a więc jednostki zapewniające rzetelność i obiektywizm przeprowadzanych badań, posiadające wykwalifikowaną kadrę, odpowiednie wyposażenie oraz doświadczenie, brak jest podstaw do podważenia i weryfikacji ustalonych przez te jednostki kosztów badań, niezależnie od ich wysokości, jak również do ingerencji w przedstawione przez laboratoria oferty cenowe.

Badania próbek podstawowych zabawek, zlecane przez Inspekcję Handlową, wykonywane są w Specjalistycznym Laboratorium Badania Zabawek z siedzibą w Lublinie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, natomiast badania próbek kontrolnych przeprowadzane są przez te akredytowane laboratoria, które przedstawiają najkorzystniejszą ofertę cenową.

W niniejszej sprawie, decyzja Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej o wyborze Laboratorium Mechanicznego Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji S.A. w Warszawie jako jednostki przeprowadzającej badanie próbki kontrolnej, poprzedzona została procedurą zapytań ofertowych skierowanych do dwóch akredytowanych laboratoriów.

W efekcie tej procedury, umowę na przeprowadzenie badań laboratoryjnych zawarto z jednostką badawczą oferującą najniższą cenę za zlecone badanie.

Podkreślić należy, że ceny w laboratoriach mogą być różne ze względu np: na różne koszty pracy pracowników laboratoriów, koszty pracy urządzeń laboratoryjnych i czas wykonywanych badań, a o konkurencyjności oferty, tak jak i w innych dziedzinach życia, decyduje przede wszystkim jej cena.

Tak więc, wysokość opłat za badania, ujęta w kosztorysie bądź fakturze stanowi rzeczywisty koszt przeprowadzonych badań poniesiony przez laboratorium i nie wynika, jak twierdzi strona, z „praktyki mającej na celu zniechęcenie przedsiębiorcy do wykonywania ewentualnych kontreksperymentów kwestionowanych wyrobów w przyszłości”.

Zarzuty strony pozostają, więc bez wpływu na wynikający z art. 40j ust. 1 ustawy o systemie oceny zgodności, obowiązek poniesienia opłat związanych z badaniami przez osobę, która wprowadziła do obrotu lub oddała do użytku wyrób niezgodny z zasadniczymi wymaganiami.

W związku z tym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji decyzji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Na decyzję zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.) przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu niniejszej decyzji.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes